

İşl.İd.Koord.Şb.Md. 722/329

16441

16 Temmuz 1975
...../...../197Konu : 506 sayılı S.S. Yasasında
yapılan değişiklikler.

Silahtarağa Termik Sant. İşl. Md.

22 Haziran 1975 gün ve 15273 sayılı Resmî Gazetede
yayınlanan 1912 nolu 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunundaki bazı maddeler
ve fıkraların değiştirilmesine ve bu kanuna ek ve geçici maddeler eklen-
mesine dair kanun ilâhikine gönderilmiştir.
Bilgi edinilmesini arz ederim.

+ ve gereğini

Ek: 3 .....

[Signature]
GULTACIN SİMAN
İşl.İd.Koord.Şb.Md.

Türkiye Elektrik Kurumu Silahtarağa İşl. Md.		
Başmüh.	İdari ve Mali İşler	Savunma
İşl. Mes. Müh.	Muhasebe	Tarih: 21 Temmuz 1975
Soğ. Mes. Müh.	Ticaret	No: 2398
Elek. Mes. Müh.	İstatistik	
Test ve Kontrol Müh.	İnşaat	
Kimya Mes. Müh.	Arşiv	
Eğitim Şefliği	Sağlık	

GP/ZU 15.7.975

18 January 1978

100-1-1

100-1-1

G.Y. 14088/1

100-1-1

100-1-1

506 SAYILI SOSYAL SİĞORTALAR KANUNUNUN BAZI MADDE VE FIKRALARININ DEĞİŞTİRİLMESİNE
VE BU KANUNLA EK VE GEÇİCİ MADDELER EKLENMESİNE DAİR KANUN

Kanun No: 1912

Kabul Tarihi:16/6/1975

MADDE 1- 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 1186 Sayılı Kanunla değişik 36. ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Malul ve yaşlılara, bunların, eş, çocuk, ana ve babalarına, dul ve yetimlere sağlık yardımı yapılması:

Madde 36.- Bu kanuna göre sürekli iş göremezlik geliri, malullük veya yaşlılık aylığı almakta olanlarla, bunların geçindirmekle yükümlü oldukları eş ve çocukları, ana ve babaları ile gelir veya aylık almakta olan eş ve çocuklar, bu kanunun 33.üncü maddesinde belirtilen yardımlardan, her hastalık olayı için 34.üncü maddede yazılı süreleri aşmamak üzere yararlanırlar.

Ancak; gelir veya aylık alanların eş ve çocukları, ana ve babaları ile gelir veya aylık alan eş ve çocuklar için ayakta yapılan tedavilerde verilen ilaç bedellerinin % 20 si ilgililerce ödenir.

991 Sayılı Kanuna göre Kuruma devredilen Devlet Demir Yolları ve Limanları İşletme Genel Müdürlüğü İşçileri Emekli Sandığı ile Askeri Fabrikalar Tekait ve Muavenet Sandığı Kanunlarına istinaden aylık almakta olanlarla bunların geçindirmekle yükümlü oldukları eş ve çocukları, ana ve babaları ile gelir veya aylık almakta olan eş ve çocukları hakkında da yukarıdaki hükümler uygulanır.

MADDE 2. - 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 40 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Sigortalılık niteliğinin yitirilmesi:

Madde 40.- 2 inci Maddede belirtilen sigortalılık niteliğini yitirenlerden, bu tarihten önceki bir yıl içinde en az 120 gün hastalık sigortası primi ödemiş olan sigortalı ile karısı ve geçindirmekle yükümlü olduğu kocası, çocukları, ana ve babalarının bu niteliğni yitirilişinden başlamak üzere 6 ay içinde meydana gelecek hastalıkları halinde, 32 inci maddenin (A) ve (D) fıkralarında yazılı yardımlardan yararlanırlar.

Ancak; bunlardan eş, çocuklar, ana ve babaların ayakta yapılan tedavilerinde verilen ilaç bedellerinin % 20 si ilgililerce ödenir.

MADDE 3.- 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 42 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Several lines of very faint, illegible text in the upper middle section of the page.

G.4/4089/1

Main body of the page containing multiple paragraphs of extremely faint, illegible text.

Ana ve babaya sağlık yardımı yapılması:

Madde 42 .- Sigortalının geçindirmekle yükümlü bulunduğu ana ve babası hastalıkları halinde, bu kanunun 33 üncü maddesinde belirtilen sağlık yardımlarından her hastalık olayı için 34 nci maddede yazılı süreleri aşmamak üzere yararlanırlar.

Ancak; bunların ayakta yapılan tedavilerinde verilen ilaç bedellerinin % 20 si ilgililerce ödenir.

Sigortalının geçindirmekle yükümlü olduğu ana ve babasının yukarıda belirtilen sağlık yardımlarından yararlanabilmeleri için sigortalının, hastalığın anlaşıldığı tarihten önceki bir yıl içinde en az 120 gün hastalık sigortası primi ödemiş olması şarttır.

MADDE 4.- 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun değişik 73 nci maddesinin (B) ve (D) bendleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

B) Hastalık Sigortası primi sigortalının kazancının % 11 i dir bunun % 5 i sigortalı hissesi % 6 sı işveren hissesidir.

3 nci maddenin II nci bendinin (B) fıkrasında belirtilen çarıklar için ise, kazancının % 4 üdür.

Bunun % 2 si sigortalı hissesi, % 2 si de işveren hissesidir.

D) Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primi, sigortalının kazancının % 15 i dir. Bunun % 7 si sigortalı hissesi, % 8 i de işveren hissesidir.

Ancak, Maden işyerlerinin yeraltı işlerinde çalışanlar için Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortaları primi, Sigortalının kazancının % 18 i dir. Bunun % 8 i sigortalı hissesi, % 10 u da işveren hissesidir.

MADDE 5.- 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 1186 ve 1474 sayılı kanunlarla değişik 78 nci maddesi ile aynı kanunun 90 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Günlük kazanç sınırları:

Madde 78.- Bu kanun gereğince alınacak prim ve verilecek ödeneklerin hesabına esas tutulan günlük kazançların üst sınırı 200 lira, alt sınırı da iş kanunu gereğince tesbit edilen en düşük asgari ücrettir. Üst sınır, sigortalıların genel ücret seviyesi ve ülkenin genel ekonomik durumu gözönünde tutularak Sosyal Güvenlik Bakanlığının önerisi üzerine Bakanlar Kurulunca gerekirse, iki yılda bir arttırılabilir.

Günlük kazançları, asgari ücretten daha az olanlarla ücretsiz çalışan sigortalıların günlük kazançları asgari ücret üzerinden, günlük kazançları üst sınırdan fazla olanların günlük kazançları da üst sınır üzerinden hesaplanır. Sigortalının kazancı alt sınırın altında ise bu kazanç ile alt sınır arasındaki farka ait sigorta primlerinin tümünü işveren öder. Aynı zamanda birden fazla işverenin işinde çalışan sigortalıların ücretlerinden kesilen primler, bu madde uyarınca tesbit edilen üst sınır üzerinden hesaplanacak miktarı aşarsa fark sigortalının müracaatı üzerine hissesi oranında kendisine geri verilir.

Hayyene için verilecek belge:

Madde 90.- İşveren, işkansı, meslek hastalığı, hastalık ve analık hallerinde, sigortalının kazancını ve prim ödeme gün sayılarını göstermek üzere, örneği Kurumca hazırlanacak belgeyi düzenleyerek sigortalıya vermekle yükümlüdür.

İşveren, 35 ve 40 no maddelerde öngörülen 120 günlük prim garantisi yerine getirmiş olan sigortalının kazancı ve geçimliklerle karşıladığı çocuqları ile sigortalı kadının geçimliklerle yükümlü olduğu kocası ve çocuklarının, hastalıkları halinde, sağlık yardımlarından yararlandırılmalarını sağlamak ve 6 ay için geçerli olmak üzere prim ödeme gün sayılarını gösterir örneği Kurumca hazırlanacak belgeyi, talebi halinde, düzenleyerek sigortalıya vermekle yükümlüdür.

Yukarıdaki fıkralarda yazılı belgelerdeki bilginin eksik veya yanlış olması sebebiyle, sözü edilen fıkralarda belirtilen kimseler için Kurumca yersiz olarak yapılan hertürlü masraflar işverene ödetilir.

MADDE 6.- 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 1186 sayılı Kanunla değişik 96 ncı maddesinin 1.ncü fıkrasıyla 97 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Aylıkların sınırı:

Madde 96 .- Bu kanuna göre malüllük ve Yaşlılık Sigortasından bağlanacak aylıklar ile Ölüm Sigortasından hak sahibi kimselere bağlanacak aylıkların hesabına esas tutulan aylığın yıllık tutarı 12000 lira dan aşağı olmamak kaydı ile, 78 no maddede uyarınca saptanacak günlük kazanç alt sınırınının 360 katını yüzde yetmişinden az, günlük kazanç üst sınırınının bir yıllık tutarı üzerinden hesaplanacak aylığın yıllık tutarından fazla olamaz.

Gelir ve Ödeneklerin, günlük kazancın alt sınırına göre arttırılması:

Madde 97.- Sigorta prim ve ödeneklerinin hesabında esas tutulacak ve 78 no maddede gereğince saptanacak günlük kazancın alt sınırında meydana gelecek yükselmelerde, iş kazaları ile meslek hastalıkları, Hastalık ve Analık Sigortalılarından yeniden saptanan alt sınırın altında bir günlük kazanç üzerinden ödenek almakta olanların veya almaya hak kazanmış bulunanların bu ödenekleri günlük kazancın alt sınırının yükseltildiği tarihten, gelir almakta olanların veya almaya hak kazanmış bulunanların bu ödenekleri günlük kazancın alt sınırının yükseltildiği tarihten, gelir almakta olanların veya almaya hak kazanmış bulunanların gelirleride günlük kazancın alt sınırının yükseltildiği tarihten sonraki dönem başından başlayarak yükseltilmiş günlük kazanç alt sınırına göre arttırılır.

MADDE 7.- 506 Sayılı Sosyal Sigortalar Kanununa aşağıdaki 4 ek ve 7 geçici madde eklenmiştir:

EK MADDE 1.- Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarından bağlanan aylıklarla işkazalarıyla Meslek Hastalıkları Sigortasından bağlanan gelirler, aşağıdaki usul ve esaslara göre ayarlanır.

G.4. /4089/3

A) Aylık ve gelirler; asgari ücret, geçim indekslerinde, sigortalıların genel ücret seviyelerinde meydana gelen değişikliklerle Kurumun mali durumu gözönüne alınarak Devlet Memurları emekli aylıklarına uygulanan yükseltme sınırları içinde kalmak kaydıyla Bakanlar Kurulu Kararıyla en geç iki yılda bir tesbit edilir.

B) Aylık ve gelir ayarlamaları; Sosyal Güvenlik Bakanlığınca hazırlanan, Malüllük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortası ile İşkazaları ve Meslek Hastalıkları Sigortasının mali durumu ve üç yıllık gelir ve gider tahminlerini kapsayan gerekçeli rapor esas alınarak Bakanlar Kurulunca tesbit edilir.

C) Ayarlanan aylık ve gelirlerin ödenmesine, Bakanlar Kurulu Kararının yayınlandığı tarihi izleyen 3 aylık dönem başından itibaren başlanır.

EK MADDE 2.- 506 sayılı Kanun gereğince yapılacak sağlık yardımlarından yararlanacak olanlardan; sigortalı işçinin ana ve babası ile emekli işçilerin eş ve çocukları, ana ve babaları, gelir ve aylık almakta olan eş ve çocuklardan yapılacak her poliklinik muayenesi için (5) lira muayene ücreti alınır.

Şu kadarki; hekimin göstereceği lüzum üzerine yapılacak müteakip poliklinik muayenelerinden ücret alınmaz.

EK MADDE 3.- 1.8.1968 tarihinden önce Demiryolları Emekli Sandığı ile Askeri Fabrikalara Tekaüt ve Muavenat Sandığınca aylık bağlanmış olan emeklilerle, 991 sayılı Kanunun geçici 1.ci maddesinin 1.fıkrası gereğince aylık bağlanan ve mülga 2904 sayılı Kanunun 5 nci, 3575 sayılı Kanunun 17.nci maddelerinde belirtilen hallere müsteniden aylıkları kesilen emeklilerin, aylıklarının ödenmesine 506 sayılı Kanundaki esaslar dairesinde devam olunur.

1.8.1968 tarihinden önce durumları 1.nci fıkra kapsamına giren sandık üyelerinden keseneklerini almamış olanların Demiryolu Emekli ve Askeri Fabrikalar Tekaüt Sandıkları Kanunlarına göre/^{geçen} fiili hizmetleri Sosyal Sigortalara tabi olarak geçmiş sayılır,

EK MADDE 4.- 4792 sayılı Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 6.nci maddesinin 1.nci fıkrası ve değişiklik 11.nci maddesinin (G) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

Madde 6.- Kurumun 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 1897 sayılı Kanunla değişik 43.ncü maddesinde yer alan cetvelin 4.ncü derecesine kadar olan memurları Genel Müdürlüğe üzerine Yönetim Kurulunca, bunların dışındaki Kurum personeli ise Genel Müdür tarafından atanır.

Madde 11.- G) Kurumca (500.000) liradan fazla olmak üzere aktebilecek sözleşmeler veya yapılacak işler hususunda karar vermek.

GEÇİCİ MADDE 1.- 31/12/1974 ve daha önceki yıllarda işkazaları ve meslek hastalıkları sigortasından gelir almakta olanlarla, bu gelirlere hak kazanmış olup henüz işlemi tamamlanmamış bulunanların aylık gelirlerine, gelir bağlamaya esas olan hisse ve oranları nazarı itibara alınmak şartıyla aşağıda gösterilen miktarlarda zam yapılmıştır.

G.4. /4089/4

<u>Üç aylık gelir grubu</u>	<u>Aylık zam miktarı</u>
0-3 600	450 (Lira)
3 601-6 000	400 (Lira)
6 001-Daha yukarı	350 (Lira)

Ancak; İşkabaları, Meslek Hastalıkları Si ortasından bağlanacak gelirlerin hesabına esas tutulan gelirlerin tutarı, 506 sayılı Kanunun, bu Kanunla değiştirilen 97.nci maddesine göre hesaplanan asgari gelirlerin tutarından aşağı olduğu takdirde, arttırma, gelirin asgari madde yükseltilmesinden önceki tutarlarına uygulanır.

Şu kadarki; artırılan gelir tutarları İş Kanunu gereğince tesbit edilen en düşük asgari ücrete göre hesaplanacak gelir tutarından az olamaz.

Yukarıdaki fıkralar; esas hak doğurucu olayınvuku bulunduğu tarih, 1974 ve daha önceki yıllara ait olmak kaydıyla, 506 sayılı Kanunun 19, değişik 23, değişik 24 ve 25 nci maddeleri uyarınca sonradan gelire hak kazanacak olanlar hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 2.- 31/12/1974 ve daha önceki yıllarda Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarından aylık talebinde bulunarak halen aylık almakta olanlarla, bu aylıklara hak kazanmış olup henüz işlemi tamamlanmamış bulunanların malullük ve yaşlılık aylıkları ile, ölen kimsenin hak sahiplerinin aylıklarına da hisseleri oranında olmak şartıyla aşağıda gösterilen miktarlarda zam yapılmıştır.

<u>Üç aylık, aylık grubu</u>	<u>Aylık zam miktarı</u>
0- 3 600	450 (Lira)
3 601- 6 000	400 (Lira)
6 001- Daha yukarı	350 (Lira)

Ancak; malullük, yaşlılık aylıkları ile ölenlerin hak sahiplerine bağlanacak aylıkların hesabına esas tutulan aylığın tutarı, 506 sayılı Kanunun bu Kanunla değiştirilen 96 nci maddesine göre hesaplanan asgari aylıkların tutarından aşağı olduğu takdirde arttırma, aylığın asgari hadde yükseltilmesinden önceki tutarlarına uygulanır.

Şukadarki; artırılan aylık tutarları 506 sayılı Kanunun 1474 sayılı Kanunla değişik 78 nci maddesinde öngörülen üst sınıra göre hesaplanacak aylık tutarından fazla olamaz.

Yukarıdaki fıkralar; esas hak doğurucu olayın vuku bulunduğu tarih, 1974 ve daha önceki yıllara ait olmak kaydı ile 506 sayılı Kanunun 57, 58, 63, değişik 68 ve 69 ncu maddeleri uyarınca sonradan aylık bağlanmasına hak kazanacak olanlar hakkında da uygulanır.

GEÇİCİ MADDE 3.- 991 sayılı Kanunla Sosyal Sigortalar Kurumuna devredilen sandıklar mevzuatına göre çeşitli aylık almakta olanlarla bu aylıklara hak kazanmış olup henüz işlemleri tamamlanmamış bulunanların aylıkları içinde bu Kanunun geçici 1 ve 2 nci maddeleri uygulanır.

G.Y. /4089/5

GEÇİCİ MADDE 4.- Bu Kanun gereğince yapılacak aylık ve gelir artırımları Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç altı ay içinde tamamlanır.

Sosyal Sigortalar Kurumunun bu işler için görevlendirilecek personeline yukarıda yazılı süre içinde ayda 80 saati geçecek üzere fazla çalışma yaptırılabilir. Ödenecek fazla çalışma ücreti, Kurumun Müdürler Kurulunca tesbit edilir.

Borçlanma:

GEÇİCİ MADDE 5.- Bu Kanunun yayımı tarihinden önce;

A)

a- 506 sayılı Kanuna göre Malullük, Yaşlılık ve Ölüm Sigortalarına tesbit edilmiş bulunan,

b- Borçlanma isteğinin yapıldığı tarihte 506 sayılı Kanuna tabi işte çalışmakta olan,

Sigortalıların hizmet aktine dayanarak çalıştıkları süredeki en çok 10 yıllık hizmetleri talepleri halinde borçlandırılır.

Borçlandırılan hizmetler prim veya kesenek ödeyerek geçmiş hizmetlere katılır. Şu kadarki, 506 sayılı Kanuna göre tesbit edilen sigortalılığın başlangıç tarihinden önceki süreler için borçlandırılma halinde, sigortalılığın başlangıç tarihi borçlandırılan gün sayısı kadar geriye götürülür.

Borçlanılması talep edilen hizmet için evvelce sosyal sigortalar kurumuna prim veya Emekli Sandıklarına kesenek ödenmemiş olması şarttır.

Borçlanma isteği, bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren örneği Kurumca hazırlanacak belge ile bir yıl içinde Kuruma yapılır. Borçlanılan hizmetlere ilişkin primler, 1.4.1950 tarihinden sonraki sürelerle ait borçlanmalarda cari asgari günlük kazanç, 1.4.1950 tarihinden evvelki sürelerle ait borçlanmalarda talep tarihindeki son üç aylık kazanç ortalaması esas alınmak suretiyle hesaplanır ve toptan veya 5 yıl içinde eşit taksitlerle ödenir. Borçlanan sigortalının ölümü halinde hakkının doğumuna yetecek prim miktarı hak sahiplerinden alınır.

B)

a- 506 sayılı Kanunun 3 nci maddesinin 1 nci bendi uyarınca sigorta kapsamına girmeyen hizmetler.

18 yaşından önce geçmiş hizmetler,

506 sayılı Kanunun geçici 20 nci maddesinde sayılan sandıklarda geçen hizmetler,

Sigorta mevzuatına göre kendilerine toptan ödeme yapılmak suretiyle tasfiye edilmiş hizmetler, borçlanılmaz.

b- 1186 sayılı Kanuna göre borçlanılmış ve bu Kanunla borçlanılacak hizmetler toplamı 10 yılı aşamaz.

G. 4. 14089/6

c- Borçlandırılan süreler 506 sayılı Kanunun değişik geçici 8 nci maddesi uygulamasında nazara alınmaz.

GEÇİCİ MADDE 6.- Geçici 5 nci maddenin (1) bendinin 4 ncu fıkrasında belirtilen belgeleri, işverenler, sigortalının isteği halinde doğru, eksiksiz ve usulüne uygun olarak kâsonleyip onaylamakla yükümlüdürler.

Kurum, belgelerdeki bilgilerin sahte veya gerçeğe aykırılığı konusunda Re'sen inceleme yapabilir ve yaptırabilir. Sahteliği ve gerçeğe aykırılığı saptanan borçlanma belgeleri geçerli olmaz.

Borçlanma belgelerinin gerçeğe uymadığı anlaşılırsa bunları düzenleyenler ve ilgili sigortalılar, Kurumun bu yüzden uğrayacağı zararları müştereken ve müteselsilen tazmin etmekle yükümlüdürler. Genel hükümlere göre ceza kovuşturması da yapılır.

GEÇİCİ MADDE 7.- 36 ve 42 nci maddeler gereğince, ana ve babalara yapılacak sağlık yardımı uygulaması, bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren en geç 3 yılda bütün illeri uygulama kapsamına alacak şekilde Bakanlar Kurulunca düzenlenir.

MADDE 8.- Bu Kanunun 96 ncı maddesiyle, geçici 1, 2, 3 ncü maddeleri 1/7/1974 tarihinden, diğer maddeleri yayımı tarihini takibeden aybaşından itibaren yürürlüğe girer.

MADDE 9.- Bu Kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

19/6/1975

64. / 4089 / 7